

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ
КОРУПЦИЈЕ

ПРИМЉЕНО:	26 NOV 2015		
Страна	Област	Број	Вредност
014	06	1100-21	15 / 85

Да бих био поштен треба да будем храбар

Поштење је не лагати. Не украсти. Не убити. Поштовати старије. Радити и гледати своја посла, без забадања носа у туђа. Живети мирно, без великих узбуђења. Спавати мирно, без гриже савести, са знањем да ништа лоше не може да се деси док год човек стоји по страни, ван свега што га може окаљати. Да ли је то све?

Питање поштења се данас често намеће, мада је наш доживљај тог поштења више као нека мисаона именица него нешто што је стварно и налази се ту, међу нама иако многи који о поштењу размишљају као о ствари далеке прошлости нису без истог.

Чињеница је да поштених људи има али они, као и све добро око нас, постају невидљиви, највише због тога што се поштење не цени довољно а и због сопственог недостатка жеље да виде оно што се дешава око њих и пред чим затварају очи. Што због страха, незнања, незнања или многих других разлога. Најчешће постоји то неко уверење да ће неко други иступити и урадити оно што је потребно. Али неће. То је као када се налазите у руљи и ако је нпр. некоме ван те масе потребна помоћ, нико му неће помоћи. Не зато што су то зли, бездушни или непоштени људи, већ зато што су сви просто убеђени да ће то урадити неко други. Они су заслепљени. Помало и кукавице. Стајање по страни и не предузимање ничега поводом онога чијих смо последица свесни од нас прави стадо уплашених и глупих оваца а онима са друге стране шаље поруку да могу да наставе и да их казна неће стићи. Ми постајемо пасивни посматрачи који ништа не предузимају поводом ствари која нас разара изнутра. Корак даље, ми смо Саучесници који доприносе пропасти и моралном паду сопственог друштва.

Свако се некада нашао у ситуацији да види неправду. У мојој основној школи некада је постојао један дечак који се био, такорећи околио на једног доста слабијег од себе: вређао га је, уцењивао, ударао, подметао жваке на столицу и кечап у патике за физичко. Једном га је чак и убацио у контејнер иза школског дворишта и поставио његову фотографију, одеће умрљане соком од парадајза и киселим купусом, са пробушеном шерпом на глави док му је кора од јабуке, падајући попут локне, елегантно уоквиривала лице, на фејсбук где је доживела одличан пријем од стране целе наше школе. Било је још занимљивих догодовштина са истим дечаком а и осталима који су имали ту несрећу да му се не допадне.

Али то није поента. Ствар је у томе да је цела школа видела шта се дешава, па и ја. И упркос томе, том малом се нико није усуђивао да помогне зато што смо сви себично желели да будемо ван тих догађаја. Желели смо да заштитимо себе и у том страху, јер су се, упркос хвалисању појединих, сви плашили тог изузетно саможивог бића. Из дана у дан смо гледали како он малтретира слабије од себе иако то ничим нису заслужили и нико, баш нико није ни покушао да заштити те несрећнике. Чак смо, постајући пасивни посматрачи почели и да мислимо да је то шиканирање сасвим природна, нормална и прихватљива појава. Одобравали смо његова недела на један огаван начин. Били смо заслепљени сопственим страхом и себичлуком.

Небитно како, уследило је опште отрежњење у вези с тим и тешко би било описати тај осећај срамоте и кривице који је уследио. Када смо схватили своје заблуде, у жељи да колико-толико поправимо ствар, ако је то уопште и било могуће, решили смо га да пријавимо. Након тога је тај силеџија заувек „ одлепшао ” из наше школе.

Тада сам сватила да је поштење много више од нелагања, неубијања, поштовања старијих и стајања по страни. Ми нисмо радили ништа од тога, а опет се нисмо нимало поштено понели. За поштење треба храбрости. Поштен човек не може стајати у свом углу са завесом утешних лажи преко очију или (не) надањем у боље сутра док му лопови и убице вршљају по дворишту. Не сме да дозволи да неправда пролази поред и преко њега као морски талас преко усамјене стене на пучини. Не треба да буде савладан од стране сивила које је свуда око њега и да се препусти мрачним и залудним мислима док око њега све тоне или да окрене главу на другу страну када види неправду, надајући се да ће њега заобићи.

Јер, поштен човек просто није такав. Он не сме да дозволи да га савлада страх или равнодушност према неправди и неједнакости. Не сме бити заслепљен уским гледиштима и убеђењима у узалудност свега. Не сме веровати да његов глас не може променити ништа. Један глас призива остале који заједнио праве разлику између света који одговара неколицини и света у коме су сви једнаки пред законом. Не може се бити и кукавица и поштен човек јер он пушта друге да раде оно што иначе не би смели и тако доприносе корумпираности и покварености друштва у целини што је последица страха и ћутања оних који би требало да говоре. Зато треба иступити. Треба бити храбар, јер, ако неко није храбар неће се борити против онога што би требало и ћутаћемо о ономе о чему не би требало. Ту његово поштење нестаје попут трагова у песку, као да га никада није ни било.

Дом ученика средњих школа Београд

РЈ – „Петар Драпшин“

Ана Касапу

први разред Ваздухопловне